

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

موضوع:

ظهور حضرت مهدی (عج)

و آثار ظهور آن حضرت

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۲	ولادت امام زمان (عج)
۴	برخی از ویژگیهای ظاهری امام زمان (عج)
۶	غیبت امام زمان (عج)
۱۱	وظایف و تکالیف شیعیان در دوران غیبت امام زمان (عج)
۱۴	انتظار
۱۵	انتظار سازنده
۱۶	انتظار ویرانگر
۱۷	علائم و مقدمات ظهور امام زمان (عج)
۲۱	جهان پس از ظهور امام زمان (عج)
۲۳	اثبات مهدویت امام زمان (عج)
۲۵	مهدویت در اندیشه های خاورشناسان و ...
۲۹	اثبات مهدویت در قرآن
۳۲	حضرت مهدی در بیان عترت
۳۴	حضرت در احادیث اهل سنت
۳۶	منتخب تعدادی از سؤال در مورد امام زمان (عج)

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم كن لوليک الحجه بن الحسن صلواتک علیه آبائه فی هذه الساعه و فی کل ساعه ولیا
و حافظاً و قائداً و ناصراً و دليلاً و عیناً حتی تسکنهارضک طوعاً و تمتعه فیها طویلاً.

مقدمه :

یا صاحب زمان ادرکنا

سخن از ((مهدی)) (عج)، سخن از ((هدایت)) است .

سخن از ((غیبت)) و حدیث ((جستجو)) است .

سخن از ((انتظار))، روایت ((حرکت و پویایی)) است .

سخن از ظهور بحث از اشتیاق رهایی است .

شوق رهایی و حرکت می افریند ، و نتیجه جستجو و حصول هدایت است .

شیعه بودن با جمود و شکون سازگار نیست. شیعه یعنی پیرو و لازمه پیروی جهت گیری

رفتار و روش و شکل گیری سلوک و عمل است .

شیعه مهدی (عج) بودن ، با گمراهی و بی تفاوتی در برابر انحرافات نمی سازد .

و انتظار ظهور داشتن ، با ماندن در تاریکی ها و تسلیم در برابر وضع موجود قابل جمع

نیست .

ولات امام زمان (عج)

بنا به دریافتهای مردم و آمادگیهای افکار از عصرهای پیشین، نسبت به قیام و انقلاب آن حضرت دوران بارداری امام همچون حضرت موسی مخفی و پنهان از نظرها بود به نحوی که ((حکیمه)) عمه آن حضرت می گوید: ((امام حسن عسگری علیه السلام، به من فرمود: شب را پیش ما بمان، امشب جانشین من متولد می شود، عرض کردم از که متولد می شود؟ من در نرگس نشان حملی نمی بینم؟ فرمود: مثل او مانند مادر موسی (یوکابد) است. تا هنگام ولادت از حمل او اثری نیست" من با نرگس خوابیدم و طلوع صبح نزدیک شد و نرگس در حالی که می لرزید به سوی من آمد، بینه سینه چسباندم و بر او، سوره اخلاص (قل هو الله) و قدر (انا انزلناه...) و آیه الکرسی خواندم، پس طفل در شکم مادر ب من جواب داد و با من هم صدا شد، دیدم خانه روشن گشت، چون نگاه کردم دیدم رو به قبله افتاده است. من طفل را به نزد ابو محمد بردم روی زانویش قرار داد و به او فرمود: فرزندم با اذن خدا سخن بگو! طفل لب گشود و بعد از استعاذه و آغاز کلام به نام خدا فرمود: ((و نرید ان نمن...)) آنگاه سلام و صلوات بر پیامبر و ائمه هدی فرستاد و یکایکی ایشان را نام برد. سپس امام به من فرمود: او را به مادرش برگردان که چشمش روشن شود، و بداند وعده خدا حق است)). آن حضرت تمیز و ختنه شده متولد شد و بر ذراع فرخنده را همچنان که از دیرباز کوشزد شده بود: جاء الحق و... تقویم زمان این

روز فرخنده نیمه شعبان المعظم نشان می دهد. بدور از چشمان همه خفاشان شب رست روزگار با سپیده صبح نغمه حیات را متنرم می شود. این مولود را جز چشم ستارگان و دیده فرشتگان و مادر و عمه اش حکیمه و چشمهای دیگری نظاره گر نشد چه بسا همه چشمها در خواب بودند و ندیدند. و این راز عظیم الهی بعد از تولد نیز مکتوم می ماند و امام عسگری علیه السلام به تعداد معدودی از دوستان و شیعیان خبر می دهد و بعد از انتشار خبر ولادت آن حضرت دشمنان حصول اطلاع نموده و دوستان و شیعیان خاص کتمان می کنند و در پناه پدر پنهان از چشمهای زندگی را سپری می کند و در سن پنج سالگی سایه پر مهر پدر افول نموده و غبار یتیمی بر سیمای ملکوتی اش می نشیند و این کودک حجت بالغه الهی می شود همچنان که به یحیی پیامبر در کودکی حکمت داده شد و عیسی مسیح در گهواره به پیامبری برگزیده شد.

و خدا به آنجناب حکمت و فضل الخطاب (علم به تمام واژگان و زبانها) عنایت فرمود و او را آیت و نشانه عالمیان قرار می دهد. و تا پایان غیبت صغری و قطع سفارش و فوت نواب اربعه ان حضرت (عثمان بن سعید المعری و محمد بن عثمان سعید العمری و ابوالقاسم حسین بین روی و ابوالحسن علی بن محمد السمری) به فاصله هفتاد سال از زمان زعامت مسلمین را به عهده گرفته و حجت خدا بر بندگانش محسوب می شد. و به خاطر جو اختناق و خفقان حاکم بر جامعه جامعه شیعیان بر سیل رمز ((الغریم)) می گفتند و آن حضرت را مقصود داشتند و به نامهای: حجت و قائم، مهدی، خلف صالح و صاحب الزمان

نامیده می شد . پس از این مدت مدید و حصول شرایط لازم برای غیبت طولانی ، عدم احساس خلاء فکری و عقیدتی در بین شیعه و رشد عقلانی و ... نیابت انتصابی را به اجتهاد و فقاقت تحول می بخشید و از آن پس روی نهان ساخته و چهره در افقهای ملکوتی در هم می کشد و با نور الهی و فروغ بی پایان خویش به گرمادهی روشنی و هدایت خویش به امر خدا می پردازد تا حجت الهی بر مردم در همه عصرها و دورانها تمام گردد و روز موعود فرار رسد . و با قیام پرشورش وعده محتوم حق را محقق سازد . ((ان شاء الله الرحمن))^۱ .

برخی از ویژگیهای ظاهری امام زمان (عج)

۱- شبیه پیامبر (ص)

حضرت مهدی (عج) سیمایی چون سیمای پیامبر (ص) دارد در رفتار و گفتار و سیرت نیز شبیه و همانند اوست .

امیر المومنین (ع) روزی به امام حسین نظر افکنده به اصحاب خود فرمودند :
((در آینده خداوند از نسل او مردی را پدید می آورد که همانام پیامبر شماسست و در

ویژگیهای ظاهری و سجایای اخلاقی به او شباهت دارد .))

۲- زیبا و خوش صورت :

زیبایی اگر به اعتدال و تناسب اعضای چهره یا به گیرایی نگاه و نورانیت صورت و جذابیت آن باشد همگی در وجود نازنین یادگار پیامبر (ص) به ودیعت نهاده شده است .

^۱ - مراجعه به کتاب غیبت ، ظهور ، امامت

۳- گشاده پیشانی :

پیشانی بلند و گشاده اش بر هیبت و وقار چهره زیبایش می افزاید و چنان نوری بر چهره و جبین او پیداست که سیاهی موهای سر و محاسن شریفش را تحت الشعاع قرار می دهد .

۴- میانه قامت :

قامتی نه دراز و بی اندازه و نه کوتاه بر زمین چسبیده دارد بلکه اندامش معتدل و میانه است .

۵- دارای دو خال مخصوص :

خالی بر چهره دارد که بر گونه راستش همچون دانه مشکی میان سفیدی بر صورتش می

درخشد و خالی دیگر بین دو کتفش متمایل به جانب چپ بدن دارد .

درباره شمایل ظاهری امام زمان (عج) پاره ای صفات دیگر از مجموعه روایات وارده در

این باب می توان بدست آورد :

- آن حضرت رنگی سپید که آمیختگی مختصری با رنگ سرخ دارد .
- از بیداری شب ها چهره اش به زردی می گراید .
- چشمانش سیاه و ابروانش به هم پیوسته است و در وسط بینی او بر آمدگی کمی پیداست .
- میان دندانهایش گشاده و گوشت صورتش کم است .
- میان دو کتفش عریض است و شکم و ساق او به امیر المومنین (ع) شباهت دارد .

• در وصف او وارد شده : ((المهدی طاووس اهل الجنة . وجهه كالقمر ادری علیه جلایت النور)).

((حضرت مهدی علیه السلام طاووس اهل بهشت است ، چهره اش مانند ماه درخشانده است و گویا جامه هایی از نور بر تن دارد)).

((اللهم ارنی الطلعه الرشیده و الغره الحمیده و اکحل ناظری بنظره منی الیه)).

((بار خدایا ! آن جمال با رشادت و پیشانی نورانی ستایش شده را به من بنمایان و چشمم را به نگاهی به او سرمه کن)).

غیبت امام زمان (عج)

غیبت امام زمان (عج) از وقتی که پیشوای یازدهم شیعیان حضرت عسکری (ع) در سال ۲۶۰ هجری قمری در گذشت و مقام امامت و رهبری امت به فرمان خداوند بزرگ به فرزند ارجمند وی حضرت مهدی موعود (عج) منتقل شد دشمنان امام برای قتل حضرت کمر همت بستند و لذا به فرمان الهی بعد از تدارک مراسم به خاک سپاری پدر در سرداب منزل غایب گردید .

غیبت امام زمان (عج) به دو مرحله تقسیم گردید : مرحله کوتاه ، که بدان غیبت صغری گفته اند و مرحله دراز مدت ، که بدان غیبت کبری گفته می شود . ((غیبت صغری)) از سال ۲۶۰ که وفات امام عسکری (ع) است ، آغاز گردید و در سال ۳۲۹ که سال وفات آخرین نماینده اوست پایان یافت .

این غیبت از دو جهت محدود بود: ۱- جهت زمانی ۲- جهت شعاعی .

از نظر زمانی بیش از ۷۰ سال (۶۹ سال و شش ماه و پانزده روز) به طول نینجامید و از این رو ((عیبت صغری)) نامیده شد . و از نظر شعاعی نیز این غیبت ، غیبتی همه جانبه نبود و شعاع و دامنه آن محدود بود یعنی در طول مدت ۷۰ ساله این غیبت اگر چه امام زمان از نظرها پنهان بود لیکن این غیبت و پنهانی ، نسبت به همه کس نبود بلکه کسانی بودند که به صورتی با امام در تماس بودند . و اینان نایبان خاص امام بودند و کارهای مردم را می گذارنیدند نامه ها و سئوالات مردم را به نزد امام می بردند - یا می فرستادند - و پاسخ امام را به مردم می رساندند . و گاهی گروهی از مردم به وسیله آن نایبان خاص به دیدار امام دوازدهم (عج) راه میافتند .

البته برخی از مورخین آغاز غیبت صغری را از هنگام ولادت امام مهدی (عج) به شمار آورده اند یعنی از سال ۲۵۵ آغاز و در سال ۳۲۹ ختم شده که با این حساب دوره غیبت صغری ۷۵ سال خواهد شد . از این رو امام زمان (ع) بنا بر قول مشهور هنگام غیبت کبری یک انسان کامل ۷۵ ساله بودند . ولی پس از در گذشت آخرین سفیر خصوصی آنحضرت این راه نیز به روی مردم بسته شد و فقهای اسلام به عنوان مرجع رسمی و نایبان عام حضرت در امور دینی و دنیوی معرفی شدند و به خاطر بسته شدن همه تماسهای خصوصی و طولانی بودن زمان غیبت نام آن را غیبت کبری نهادند .

امام صادق (ع) در این رابطه فرموده است: ((حضرت قائم (عج) دو غیبت دارد: یکی طولانی (کبری) و دیگری کوتاه (صغری)).

در واقع ((غیبت صغری)) مقدمه ((غیبت کبری)) و زمینه سازی برای آن بود. و اگر یک مرتبه غیبت کبری واقع می شد باعث تعجب و حتی انکار عده ای واقع شده و موجب انحراف افکار مردم می گردید و قبول قطع رابطه مستقیم با امام (عج) چنانچه در غیبت کبری واقع شده برای اکثر مردم دشوار بود. اما حضرت در مدت ۷۰ سال غیبت کوتاه به وسیله نبیان خاص خود با مردم ارتباط برقرار می کرد و حتی به بعضی از افراد اذن زیارت می فرمود تا به تدریج ایشان را با غیبت طولانی خود آشنا و مانوس گرداند.

همچنین از روایات چنین استفاده می شود که علت و فلسفه واقعی غیبت آن امام بر بشر پوشیده است و جز خدا و پیشوایان معصوم علیهم السلام کسی نیست به آن اطلاع کافی و کامل ندارد. چنانچه عبدالله بن فضل هاشمی روایت کرده که از حضرت صادق شنیدم می فرمود: صاحب الامر غیبتی دارد که ناچار از آن است به طوری که اهل باطل در آن تردید می کنند.

عرض کردم: یا بن رسول الله! چرا غیبت می کند؟ فرمود: به علتی که به ما اجازه نداده اند آشکار سازیم. عرض کردم: چه حکمتی در غیبت اوست؟ فرمود: همان حکمتی که در غیبت سفیران و حجت‌های پیش از او بوده است حکمت غیبت قائم ظاهر نمی شود مگر

بعد از آمدن خود او چنان که حکمت سوراخ کردن کشتی توسط خضر و کشتن آن بچه و تعمیر دیوار برای حضرت موسی (ع) ظاهر نگشت مگر موقعی که خواستند از هم جدا شود .

این روایت و روایات دیگر مثل این اشاره دارد که علت واقعی غیبت حضرت رانمی توان گفت و هر سبب و علتی که بیان می گردد هر چند می تواند علت باشد امام علت حقیقی نیست .

اما بعضی از علل غیبت حضرتش را که می توان با اسناد به روایات ذکر نمود بدین ترتیب می باشند :

۱- امتحان و آزمایش : غیبت آن حضرت سبب می شود تا نفاق پنهان عده ای آشکار شود و ایمان حقیقی محبان و شیعیان واقعی امام (ع) در کوره ولایت امام غایب از ناخالصی ها و دورویی ها و سست مایه ها جدا و آکنده شود و در یک کلام مومن از منافق معلوم گردد .

جعفر جعفری گوید : به امام باقر (ع) عرض کردم : فرجشان کی خواهد رسید ؟ فرمود ((هیئات و هیئات ! فرج نخواهد رسید تا شما غربال شوید (و سه بار تکرار کرد) و افراد آلوده بروند و افراد پاک و مخلص باقی بمانند)) .

و نیز موسی بن جعفر (ع) فرمود ((هنگامی که پنجمین فرزند امام هفتم غایب شد مواظب دین خویش باشید تا مبادا کسی شما را از دین خارج کند ای پسرک من ! برای صاحب

الامر به ناچار غیبتی خواهد بود به طوری که عده ای از مومنین از عقیده خود برمی گردند همانا خدا به وسیله غیبت بندگانش را امتحان می نماید.))

۲- بیعت نکردن با ستمکاران : در روایات متعددی یکی از علل غیبت امام (ع) عدم بیعت

با کسی بیان شده است . حسن بن فضال می گوید : علی بن موسی الرضا(ع) فرمود :

گویا شیعیانم را می بینم که هنگام مرگ سومین فرزندم (امام عسکری) در جستجوی

امام خود همه جا را می گردند اما او را نمی یابند . عرض کردم که به چه دلیل؟ فرمود

: زیرا امامشان غایب می شود عرض کردم : چرا غایب می شود؟ فرمود : برای اینکه

وقتی با شمشیر قیام نمود بیعت کسی در گردنش نباشد .

۳- ترس از گزند دشمنان : گفته شد که با تولد مهدی موعود (عج) همه ستگران و ظالمان

به وحشت افتادند و از آنجا که مرگ و انقراض حکومت ظالمانه و اعمال غیر انسانی خود

را در دست پرتوان امام (عج) می دانستند و می دانند لذا جان امام مهدی (عج) تهدید می

شود لذا در روایات یکی دیگر از علل غیبت حفظ جان حضرتش از تعرض و گزند

دشمنان ذکر شده است . چنانچه زراره بن اعین از امام صادق (ع) روایت کند که فرمود :

ای زاره ! قائم ما ناچار از این است که غیبت کند. عرض کردم : برای چه؟ فرمود : از جان

خود بیم و ترس دارد . پس حضرت با دست به شکم خود اشاره کرد .

البته بدیهی است که این تماس با عدم اراده خداوند به ظهور آن حضرت توأم است و

گر نه او نیز مانند پدران بزرگوارش از کشته شدن در راه خدا ترسی ندارند .

شیخ طوسی (ره) می نویسد: هیچ علتی مانع از ظهور آن حضرت نیست جز اینکه می ترسد کشته شود. زیرا اگر جز این بود جایز نبود که پنهان شود بلکه ظاهر می گشت و هر گونه ناراحتی و آزاری را متحمل می شد. زیرا مقام رفیع امامان و همچنین انبیای عظام و بزرگواری آنها به واسطه ناملایماتی بود که در این راه دین خدا متحمل می شدند.

وظایف و تکالیف شیعیان در دوران غیبت امام زمان (عج)

با توجه به احادیث خاندان وحی در عصر غیبت وظایف و تکالیفی برای شیعه مشخص و معین نموده اند که بخشی از آنها بدین ترتیب است.

۱- معرفت و شناخت آن حضرت: یکی از وظایف شیعه نسبت به امام زمان (عج) به

دست آوردن شناخت صفات و آداب و ویژگیهای آن جناب و علائم حتمی ظهور او

می باشد. زیرا آن حضرت امام واجب الطاعه، و بر هر کس که اطاعتش واجب است

باید صفاتش را بشناسد تا با شخص دیگری که مقام او را به دروغ و ستم ادعا می کند

اشتباه نگردد. بنابراین شناخت و دانستن صفات مولایمان حضرت حجت (عج) واجب

است.

۲- انتظار فرج و ظهور آن حضرت

۳- محزون بودن از فراق آن حضرت: این امر یکی از نشانه های دوستی و اشتیاق به امام

است. امام رضا (ع) می فرماید: چه بسا زنان جگر سوخته مومنه و چه بسیار مردان

مومن جگر سوخته خواهند بود آنکه که (ماء معین) امام زمان مفقود و غایب گردد.

- ۴- دعا کردن برای آن حضرت
- ۵- صدقه دادن به نیابت از آن حضرت : این امر نشانه مودت و دوستی آن جناب ولایت اوست .
- ۶- حج رفتن به نیابت آن حضرت : این کار بین شیعیان در روزگار قدیم متداول بوده است . حاجیان معمولاً در مراسم عبادی - سیاسی حج بعد از آنکه اعمال واجب خود را انجام دادند سعی می کنند اعمال حج را به نیابت از طرف محبوبترین افراد خود نیز انجام دهند . حضرت مهدی (ع) که محبوبترین افراد نزد شیعیان است هر کس شایسته تر است که به نیابت از آن حضرت حج به جای آورده شود . و به طور مسلم این عمل باعث می شود که حج خود او نیز بیشتر مورد قبول حق تعالی قرار گیرد . ولی باید توجه داشت که پول حجاجی که نیابتاً از امام زمان (عج) انجام می گیرد حتماً پاک و بدون شبها باشد .
- ۷- قیام هنگام شنیدن نام آن حضرت : شایسته است یک شیعه واقعی هر گاه نام مبارک آن حضرت خصوصاً ((قائم)) برده می شود برخیزد و به احترام آن امام تمام قد بایستد چنانچه سیره بعضی از امامان معصوم - علیهم السلام - ما چنین بوده است .
- ۸- دعا برای حفظ ایمان : چون عصر غیبت خطرات بسیار و اموراج خطرناکی خانه دل انسان را تهدید می کند لازم است که ضمن تلاش جدی برای تخلق به اخلاق الهی دست به دعا بلند کرد و از خداوند استمداد نمود .

۹- سعی در اصلاح جامعه و امر به معروف و نهی از منکر: از جمله وظایف مهم شیعیان و شیفتگان حضرت حجت (عج) اصلاح جامعه خود است. البته بدیهی است که کسی می تواند در رابطه این امر موفق باشد که خودسازی را مقدم بر دیگر سازی بداند و به خود بیشتر پردازد. سعی و تلاش در راه اصلاح دیگران و مبارزه با کجرویها و فسادها و اهتمام به امر به معروف و نهی از منکر به منظور اصلاح جامعه و تربیت انسانهای صالح و شایسته و وظیفه عاشقان در عصر غیبت است.

۱۰- تزکیه و خودسازی ک پاکسازی درون از صفات پلید و زیور دادن آن به وسیله اخلاق پسندیده از جمله وظایف زمان غیبت حضرت ولی عصر (عج) از این جهت است که درک فضیلت صحبت او و قرار گرفتن در اعداد اصحاب آن جناب بستگی به آن دارد.

انتظار (حرکت در سایه صلاح و ...)^۲

بحث انتظار فرج یک بحث دینی، فلسفی، اجتماعی و اسلامی است، پیام نوربخش قرآنی و پیروز طی نهایی ایمان است. تبلور امید و قوت و غلبه حتمی صالحان و پرهیزکاران و قطع دست ستمگران برای همیشه برای همیشه از تاریخ است. نوید آینده درخشان و سعادت بشر در سایه حکومت عدل گستر بزرگ دادگر جهان است. ایمان به ظهور منجی ایمان به زیبایی و عشق به همه نیکیهاست بدون باور این ظهور پیروز و امید بخش ابعاد روح انسان محکوم به شکست است، زیرا علاقه انسان به کمال نیکی، عدالت، زیبایی، احسان، و

^۲ - یکصد پرسش و پاسخ پیرامون حضرت مهدی (عج)

فضیلت و ... علقه و علاقه ای است ، اصیل و جاودان و انتظار ظهور بزرگ مصلح جهانی
آخرین نقطه اوج و عروج این عواطف و احساسات پاک انسانیست . و این عشق واسطه
تیین اصل مساله انتظار نخست به نوع سازنده ، نیروبخش و اصلاحگر، سپس به نوع مخدر و
ویرانگر آن نظری می افکنیم .

الف - انتظار سازنده :

انتظار گوشزد شده در تعالیم اسلامی با اعتقاد به ولایت ائمه در هم آمیخته و با دخالت در
سرنوشت و اصلاح امور اجتماعی با جهاد و مبارزه و پادیاری توأم است . از این دیدگاه
انتظار نوعی آینده نگری و دور اندیشی است . و این مفهوم را می رساند که شخص منتظر
از وضع موجود نگران و چشم به راه بهبود است . یعنی : عنصر ((نفی)) و ((اثبات)) را در
درون خود می پروراند . وضع موجود و نابسامانی را ((نفی)) و ساماندهی اوضاع را در
درون خود می پروراند وضع موجود و نابسامان را نفی و ساماندهی اوضاع را در آینده
((اثبات)) می کند . و حکایت از روح سازندگی و عامل تحرک و بیداری و کسب
آمادگیهای روحی و معنوی و جسمی و مادی است . چون همیشه انتظار مرداف با آمادگی
کامل بوده است . مثلاً : انتظار سال تحصیلی سال جدید فصل کاشت و برداشت ازدواج
تولد آمدن میهمان و مسافر و ... همگی نشان از رغبت و شور و شوق و فراهم نمودن
مقدمات و سبب آمادگی را به همراه دارد .

از این رو در بعضی از روایات ((انتظار)) به عنوان بالاترین عبادتها معرفی شده است همچنین در حدیثی از پیامبر می خوانیم: بهترین و بالاترین اعمال امت من انتظار ظهور است. و در روایت دیگر امام شخص منتظر را به منزله شمشیر زنی در راه خدا معرفی می کند و همانند کسی می داند که در غزوات همراه پیامبر بوده و به درجه شهادت و فوز عظیم نایل آمده باشد. انتظار عامل ریشه دار شدن و قریحه ذاتی در امید بخشیدن به اصلاح نهایی است. و موجب می شود در فساد محیط و آشوب روزگار منتظران محو نگردند و با میل و رغبت برای حفظ پاکی خود و اصلاح دیگران در تلاش مستمر باشند انتظار سازنده مایه ستیز با یاس و درخشش نور امید است گرچه دنیا تاریک و سیاهی شدت یابد.

هرچه فساد و تباهی فزونتر امید فرج بیشتر

وعده وصل چون شود نزدیک آتش عشق تیزتر گردد.

ب: انتظار ویرانگر

"انتظار واقعی" و مد نظر اسلام این معنی را در اذهان زنده می کند که: هدف از انتظار، اصلاح، کسب آمادگی، تشنگی محیط، شور و شوق است. هدف نهایی اصلاح است. نه فساد نه تسریع و دامن زدن به شرارت و جنایت و تباهی و بر خلاف این هدف متعالی و سازنده برخی معتقدند باید ظلم و زور را دامن زنی و آتش فساد را مشتعل سازیم. و گروهی دیگر این اندیشه ناصواب و التفاطی را دامن زده می گویند: اگر شرایط ظهور این انقلاب عظیم ظلم و فساد است پس چرا با اصلاح به تاخیر افکنیم؟ دامن آلودن به شرارت

موجب تسریع خواهد بود! دامن آلودن به شرارت موجب تسریع خواهد بود! و در این باورند که , اگر باطل یکه تاز عرصه جهان شد حقیقت رخت بر بست اهل حقیقی یافت نشد . فساد و فحشا اشاعه یافت تبعیض و بیدادگری حکمفرما شد , آنگاه دست غیبت برای نجات بشر از آستین ابر مرد تاریخ مصلحان و عدالت خواهان بیرون آمد و سر انجام جهان را به خیر و صلاح سوق میدهد . ایشان هر نوع ظلم و فساد را مقدمه صلاح کلی هم فال و هم تماشا می پندارند . گناه هم لذت و کامجویی دارد و هم راه انقلاب نهایی و مقدس را هموار می سازد . و این شعار پر طنین را در هر مکان و موقعیت صلا می دهد :

در دل دوست به هر حيله رهى بايد کرد

طاعت از دست نيايد گنهى بايد کرد

علايم و مقدمات ظهور امام زمان (عج)

علائم ظهور به دو دسته تقسیم می شوند : علائم حتمی و علائم غیر حتمی . چنانچه فضیل بن یسار از امام باقر (ع) روایت کرده که می فرماید : ((نشانه های ظهور دو دسته است : یکی نشانه های غیر حتمی و دیگر نشانه های حتمی , خروج سفیانی از نشانه های حتمی است که راهی جز آن نیست)). منظور از علائم حتمی آن است که به هیچ قید و شرطی مشروط نیست و قبل از ظهور باید واقع شود . و مقصود از علائم حتمی آن است که حوادثی به طور مطلق و حتم از نشانه

های ظهور نیست بلکه مشروط به شرطی است که اگر آن شرط تحقق نمی یابد . و لذا مسلم است علائمی که در مورد حتمی بودن آنها شکی نداشته باشیم احتمال رخ دادن آنها نیز وجود دارد .

و اما علائم غیر حتمی بسیارند که به قسمتی از یک رویت از امام صادق (ع) اکتفا می کنیم در این روایت چنان روی علایم و مفاصد انگشت گذارده شده که گویی این پیشگویی مربوطه به ۱۳ یا ۱۴ قرن پیش نیست بلکه مربوط به همین قرن است و امروز که بسیاری از آنها را با چشم خود می بینیم قبول می کنیم که برآستی معجزه آساست .

۱- هر گاه دیدی که : جق بمیرد و طرفدارنش نابود شوند .

۲- و دیدی که : ظلم و ستم فراگیر شده است .

۳- و دیدی که : قرآن فرسوده و بدعت هایی از روی هوا و هوس در مفاهیم آن آمده است .

۴- و دیدی که : مردان به مردان و زنان به زنان اکتفا کنند .

۵- و دیدی که : شخص بدکار دورغ گوید و کسی دروغ و نسبت ناروای او را رد نمی کند .

۶- و دیدی که : بچه ها به بزرگان احترام نمی گذارند .

۷- و دیدی که : قطع پیوند خویشاوندی شود .

۸- و دیدی که : نوجوانان پسر , همان کنند که زنان می کنند .

- ۹- و دیدی که : زنان با زنان ازدواج نمایند.
- ۱۰- و دیدی که : کافر به خاطر سختی مومن شاد است .
- ۱۱- و دیدی که : شراب را آشکار می آشامند و برای نوشیدن آن کنار هم می نشینند و از خداوند متعال نمی ترسند .
- ۱۲- و دیدی که : خانه کعبه تعطیل شده و به تعطیلی آن دستور داده می شود .
- ۱۳- و دیدی که : مرد به خاطر همبستری به همسران خود مورد سرزنش قرار گیرد.
- ۱۴- و دیدی که : مسجد ها طلا کاری (زینت داده) شود .
- ۱۵- و دیدی که : نماز را سبک شمارند .
- ۱۶- و دیدی که : قبرها را بشکافند و آنها را اذیت کنند .
- ۱۷- و دیدی که : با حیوانات آمیزش می شود .
- ۱۸- و دیدی که : آلات موسیقی و لهود در مدینه و مکه آشکار گردد .
- ۱۹- و دیدی که : مردم و مانند حیوانات در انظار یکدیگر عمل جنسی به جا می آورند و کسی از ترس مردم از آن جلوگیری نمی کند .
- ۲۰- و دیدی که زنها برمسند حکومت بنشینند و هیچ کاری جز خواسته آنها پیش نرود.
- ۲۱- و دیدی که : به وسیله شراب بیمار را مداوا و برای بهبودی آن را تجویز کنند.
- ۲۲- و دید که : برای اذان و نماز مزد می گیرند .
- ۲۳- و دیدی که : دقت (اول) نمازها را سبک بشمارند .

۲۴- و دیدی که : نشانه های برجسته حق ویران شده است در این وقت خود را حفظ کن و از خدا بخواه از خطرات گناه تجویز بدهد .

این بود قسمتی از روایت امام صادق (ع) که به ذکر گوشه ای از مفسد جهان در آینه قیام و انقلاب بزرگ مهدی (عج) فراگیر خواهد شد . چنانچه این مفسد در جوامع کنونی بخصوص جامعه غرب مشهود است .

و اما ((علايم حتمی الوقوع)) ظهور با استفاده از روایات معصومین علیهم السلام بدین ترتیب است : امام صادق (ع) فرمود : ((پیش از ظهور قایم (عج) پنج نشانه حتمی است: یمانی , سفیانی , صحیه آسمانی , قتل نفس زکیه , و فرو بردن در بیابان)) .

و نیز او فرموده است : ((وقوع ندا از امور حتمی است و سفیانی از امور حتمی است و یمانی از امور حتمی است و کشته شدن نفس زکیه از امور حتمی است و کف دستی که از افق آسمان بیرون می آید از امور حتمی است)) .

و اضافه فرمود : ((و نیز وحشتی در ماه رمضان است که خفته را بیدار کند و شخص بیدار را به وحشت انداخته و دوشیزگان پرده نشین را از پشت پرده بیرون می آورد)) .

و امیر المومنین (ع) از رسول خدا (ص) روایت نموده که فرمود : ((ده چیز است که پیش از قیامت حتماً به وقوع خواهد پیوست : سفیانی , دجال , دخان , دابه , خروج قائم , طلوع خورشید از مغرب , نزول عیسی , خسوف در مشرق , خسوف در جزیره العرب , و آتشی که از مرکز عدن شعله می کشد و مردم را به سوی بیابان محشر هدایت می کند)) .

و امام محمد باقر (ع) فرموده است: ((در کوفه پرچم های سیاهی که از خراسان بیرون آمده است فرود می آید، و وقتی مهدی (ع) ظاهر شد برای بیعت گرفتن به سوی آن می فرستد)).

جهان پس از ظهور امام زمان (عج)

حال به خلاصه تعدادی از دستاوردهای اساسی و بنیادی قیام و انقلاب حضرت اشارتی نموده و خصایص نوید بزرگ الهی را در انجام عالم به اختصار یادآور می شویم.

۱- آوای دلنشین بشارت پیروزی نهایی صلح و صلاح، تقوا و عفاف، عدالت و صداقت و ... بر روز و تزویر و کبر و غرور و استعباد و بهره کشی و ... که در اندیشه های خطور نموده تبلور عینی می باد.

۲- آمال دیرینه بشر در تشکیل حکومت جهانی با ارمان متعالی و بدور از هر هویت قومی و ملی و عقیدتی جامه عمل می پوشد.

۳- پهنه و گستره زمین بعد از ویرانیهای به جای مانده به رنگ خوش و زیبای آبادانی و اصلاح و ترمیم، مزین می شود و از هر نوع تاراج و محرومیت و ... پاک می شود.

۴- از بخششها و نعمتهای بی شمار کره خاکی با تمام ظرفیت اقتصادی و انسانی بیشترین بهره گیری میسر می گردد.

۴- بلوغ فکری ادراک عقول درجه یقین و معرفت بشری در حد بالای ممکن متصور می شود.

۵- مساوات به طور کامل بر قرار و ثروتها، امتیازات و بهرمندیهای حیات، عادلانه تقسیم می شود.

۶- مفساد اجتماعی، اخلاقی، شرارت و جنایات و بیماریهای روانی و انحطاط عقیدتی منتفی می شود.

۷- انسان با طبیعت و همنوع سازگاری نشان داده و جنگ و ستیز از عرصه گیتی وی نهان ساخته و صلح و تعاون محبت و صفا، همزیستی و آسایش استقرار می یابد.

۸- باطل در قالب، حکومت، فکر و ایده، مکتب و مردم و راه رسم، برای همیشه می رود و حق و شایستگی جایگزین می شود.

۹- مدینه فاضله، شهر نیکان پایه ریزی، و احدی از گزند و آفات، ناامتی به خود راه نداده و قفل و بندی به در نخواهد داشت.

۱۰- همه پدیده ها تسلیم او می شوند و میسخر امر او می گردند.

به پیشگاهت تقدیم می داریم و می گوئیم: "السلام علیک یا بقیه الله..." سلام بر تو ای

فریاد رس مظلومان، عدلگستر جهان، فریادگر آزادی ای فجر امید، خورشید عالم افروز

ظهور، ای ظهور پیروزیت محتوم. ای قاموس عدالت، اسطوره ایمان، وعزت کریمان

، شوق محرومان تاریخ، تاریخ منتظران،... از خدا بخواه! اجازتم ده! تا شاید تب و تاب

جهان را، اشتیاق همپیمانان جان بر کف را و همه کسانی که در مقام فقاقت، سنگر

مرجعیت، موضع تتبع، با شمشیر قلم و سلاح موثر بیان، و امتیاز صبر و ایثار، در همه

قرون و اعصار ، پاسدار فرهنگ اصیل اسلام و تشیع حاضر بودند ، پاسخی از روی لطف و کرم دهی " شاید در همین اوان صلا دهی " شاید ...

حکومت جهانی آرزوی بشر

با مطالعه روحيات انسان در می یابیم گرایشهای فطری بشر از دیرباز به زیست اجتماعی تعلق گرفته است چون که از یک سو از ((نفس واحده)) هستی یافته، و در خانواده (شکل ابتدایی زندگی اجتماعی) پرورش یافته و به طور جمعی به تشکیل اجتماعات و تمدنهای اولیه مبادرت ورزیده است .

از سوی دیگر تشکیل حکومت واحد را به صورت ((امت واحده)) و اعضای یک پیکر تلقی می کند. و پیامبران نیز در تلاش و کوشش جدایی خود با تعلیم و تربیت تزکیه و تهذیب اعتدال و تلطیف غرایز سعی در تحقق این آرزوی دیرپای بشر نموده اند .

و رسالت عظیم انبیای عظام الهی این است که تفرقه و اختلاف مردم جلوگیری نموده و با پیروی از احکام و سنن الهی در راه حکومت جهانی گام نهد .

در راستای این خواست فطری بشر متمدن کنونی اقدام به تشکیل سازمانهای بین المللی نظام پولی واحد بانکهای جهانی ، شبکه های ارتباطی وسیع اقتصادی ، فرهنگی و ...

نموده است . و چه بسا مرزها را درهم ریخته و در ادغام حکومتها در ادغام حکومتها تلاش گسترده ای از خود به نمایش گذراده است . و با طرح نظم و نوین جهانی در پاسخ

دادن به آرزوی دیرینه بشر در آمده است .

پس ، این حقایق انکار ناپذیر نشانگر این واقعیت است که خدای متعال امکان ظهور حکومت جهانی را در عرصه خارج فراهم ساخته و به نیاز فطری حکومت جهانی را در عرصه خارج فراهم ساخته و به نیاز فطری انسان توجه وافر نموده است . و این بشارت را داده است که سرانجام جهان از ان محرومان و مستضعفان و پاکان خواهد بود . و جهان در پرتو نظام واحد و حکومت سراسر عدل الهی به زعامت حجت حق ، ولی امر ، آخرین سفیر انقلاب انسانساز الهی در خواهد آمد تا همه اهداف متعالی رسالتهای آسمانی و مضامین عالی آنها در سایه آن جامه عمل بیوشد .

از این رو ((مهدویت)) تنها تجسم یک عقیده اسلامی بر حسب موازین دینی نیست بلکه حس اعتلاجویی و اصلاح طلبی بشر با ادیان و مذاهب گوناگونش ، به صورت الهام جلوه گر است که بشریت با همه دریافتهای متضادش از جهان غیبت در می یابد که روزگار موعود در این کره خاکی به انتظار تحقق است . و این بینش ژرف و تجربه با شعور بشر منبع زاینده ای از نیروهاست . که جهان را در پایان عمرش عرصه تبلور حق و عدل و تجلیگاه ایمان و صفا و ... معرفی می کند . و ((انتظار)) ظهور دولت پایدار حق را ، پل همدردی میان آمال و ایده رنجدیدگان تاریخ و پیوند با افکار اصلاح جویانه حال و آینده بشریت قلمداد می کند . و این باور راسخ و ریشه دار بشر از میان ملل معتقد به جهان غیبت فراتر رفته و چه بسا در میان مادیون نیز که تاریخ را بر اساس تناقضات توجیه می کنند ساری و جاری است . می پندارند : روز موعود و روزگار وصل خواهد آمد و

همه تناقضات محو و صلح و آرامش حکمفرما خواهد شد . و در میان ملل مختلف اعتقاد به حکومت عدل و داد جهان پس از فساد و تباهی فراگیر آن ، به واسطه مصلحی مقتدر قوت و غلبه ای خاص میابد . از این رو بسیاری معتقدند این مصلح ((عزیز)) است و گروهی آن را ((مسیح)) و عده ای ((خلیل)) و مسلمانها آن را ((مهدی)) می دانند .

مهدویت در اندیشه های خاورشناسان و ...^۳

چه بسیار مخالفان و معارضان در تاریخ اسلام و تشیع و قرآن و نبوت ظاهر شدند و برخلاف جریان فکری و عقیدتی امتی به حرکت مذبحخانه خویش ادامه داده تا شاید فایق آیند و نور الهی را به خاموشی بگشانند . ولی غافل از آن که اراده و مشیت خداوندی با تمام نورش در پهنه گیتی تعلق گرفته است . و خدا کمینگاه است و رسولان حق مترقب و ائمه اطهار مترصد و اندیشمندان امت اسلامی در اندیشه اند همچنان که منکر نبوت و برهان عظیم رسالت آن حضرت در تاریخ به خاموشی ذلتبار خود گراییدند و از مسیلمه کذاب تا سلمان رشدی مرتد به دست فراموشی و جایگاه لعن و عذاب ابدی سپرده شدند . منکران این اصل اسلامی (مهدویت) نیز ، چه از مستشرقان جاهل و متعصب و چه از پیروان مزدور و معرض و ایادی و اذنان ابلهشان به دست داس اجل از پهنه قلوب و اذهان درو خواهند شد . و در حرمن فراموشی به آتش خشم و باورهای متین مردم برای همیشه تاریخ سوزانده خواهند شد . ((جاء الحق و زهق الباطل)).

در این گذرگاه و نظر هر چند کوتاه آرا و اندیشه های تنی چند از خاورشناسان و اتباع جاهل آنها را در داخل و خارج مورد مطالعه قرار می دهیم.

مثلاً می گویند: ((مهدویت را ایرانیان باستان در بین مسلمانان انداختند و رایج ساختند))

مهدیگری افسانه است . در زمان بنیاد گذار اسلام سخنی از مهدی در میان نبوده است.

- یک نویسنده عرب در این باب اظهار می دارد : امام دوازدهم یک شخصیت موهومی است و به دروغ به امام حسن نسبت داده اند .

- اسطوره مهدی قومی ترین و دوراثرترین اسطوره است می دانیم که شیعه دعاوی دینی و سیاسی شان را بر اساس بعضی از این اساطیر و خیال بافیها استوار ساخته است .

- عقیده شیعه در هیچ قسمت مطابق واقع نیست چه در مورد مهدویت و چه در مورد غیبت و عصمت ائمه .

- دار مستتر^۴ شرق شناس یهودی فرانسه ، برای تحقیق در مورد ادعای مهدویت (محمد احمد سودانی) در سال ۱۸۸۵ کتابی را در زمینه منشر می سازد اظهار می دارد :

اعتقاد به منجی در دیانت یهود بوده و عیسویت را به وجود آورده است . و این باور در یهودیان و مسیحیان به صورت نهایی در آمد . و تحت تاثر اساطیر ایرانی قرار گرفت

و این برای نخستین بار بود که یکی از افسانه های معروف ایرانی در علم الاساطیر دیده می شود که در اسلام داخل شده است .

- گلدزیهر^۵ شرق شناس و بنیانگذار اسلام شناسی در اروپا می گوید: اندیشه های مهدی در اصل به عناصر یهودی و مسیحی بر می گردد. و بعضی از ویژگیهای "سائوشینات" زردتشتی به آن اضافه شد چنان که اذهان خیال پردازان نیز به آن به آن مطالبی افزود و سر انجام عقیده مهدی مجموعه اساطیر شد (مارگلی یوت نیز که از محققان غربی است تابع این نظریه است).

- مستشرق دیگری چنین اظهار می دارد: احادیث را هر گونه تعبیر و توجیه کنند، دلیل قانع کنندهای نیست که پیامبر اسلام ظهور مهدی را برای احیاء تحقق و اکمال و تقویت اسلام لازم و حتمی شمرده باشد.

- عبدالرحمن ابن خالدون نیز در مقدمه مفصل خود به طور مرموز و مبهم مهدویت را تخطئه کرده و بر احادیث مربوطه خدشه وارد کرده است. و درباره سر سلسه فاطمیون مصر (المهدی بالله) و مقایسه با مهدی فاطمی به بحث و بررسی آمیخته با تعصبات ناروا و غرض ورزیهای شخصی خود پرداخته است حتی احادیث شیعه را به جرم فساد مذهب کنار گذاشته و زحمت نگرش و تحقیق را به خود نداده است.

- آری! پر واضح است که این منادیان اسلام در جهان غرب و مبلغان آنها در جوامع اسلامی (پیروان غرب زده و حامیان اسلام اروپایی و ...) هدفی جز مبارزه با تعالیم عالی دین و با آرم اسلام و تدین ندارند. این مارهای زخم خورده و خشمگین پر

رنگ و نگار را به نیش زدن و زهر آگین نمودن افکار خداجوی اسلام طبیعت رسالتشان است باید هر چه بیشتر و بهتر شناخت و از سیاست ((مذهب علیه مذهب)) انگلیس پروا داشت .

زیرا برای خدشه دار نمودن عقاید شیعه تمسک به شاگردان فرهیخته مکتب سراسر مکر و نیرنگ خود جستند و " مهدی قادیانی " را در هند " علی محمد باب " را در ایران " میرزا جسینعلی بها و عباس و شوقی افندی " را در پی آنها مبعوث گردانیدند . تا این اندیشه و باور دیرینه را به تمسخر و استهزا گرفته و بر مبانی اصیل و مستحکم اسلام و قرآن خلل آورند و از اشاعه و تاثیر عمیق آن در جهان ممانعت نمایند و مسلمانان را پیرو خرافت و گروهی نا آزموده و بی تدبیر و تعقل جلوه دهند . اما خصم عذار ندانست که خداوند در اندیشه ماست .

- اینک در صدد پاسخ به ادعای ابن خالدون , احمد مصری , سعد محمد حسن , خطیب , محمد عبدالله عنان و شرق شناسان و کسرویها و .. هستیم . تا از دیدگاه علمای شیعه و ائمه جدی اهل سنت و آیات کریمه الهی مهدویت و اصالت آن را تثبیت کنیم . مهدویت در اسلام اصالت باوری است که رادمردی از خاندان پیامبر با نیروی خدایی جهان را از کران تا کران به عدل و آیین و حکومت واحد توحیدی سوق می دهد . این انقلابی بزرگ و مسلح کل به نام ((مهدی)) شناخته شده و در میان فرق اسلامی از عظمت و قد است خاصی برخوردار است . در این بین شیعه با

توسل به اسناد و استدلالهای عقلی و نقلی و براهین فلسفی و منطقی و اهتمام خود را در اثبات وجود اصالت غیبت طول عمر و ظهور آن حضرت مبذول داشته است .

اثبات مهدویت در قران^۶:

قران کریم در بیش از ده آیه این مساله پر بها را ذکر کرده و در خور اهمیت و توجه قرار داده است . از باب تمین به معدودی از آیات اشارتی می رود .

ابتدا به چند حدیث از اهل سنت اکتفا می کنیم .

الف - و همانا او مقدمه و نشانه قیامت است . بسیاری از دانشمندان گذشته و حال اهل تسنن این آیه را در مورد حضرت مهدی دانسته اند . مانند : قاضی بیضاوی در انور التنزیل ،

علی ابن برهان جبلی در سیره جلیبه ، این حجر در الصوعق المحرقه ، و .. همچنین علامه

همزای در کتاب ((مشارق الانوار فی فوز اهل الاعتبار)) می گوید : مقاتل بن سلیمان و

گروهی از مفسران که تابع اویند عقیده دارند که منظور از ((او)) مهدی است که در

آخرالزمان ظهور خواهد کرد .

ب- در دنیا ذلت و خواری نصیب ایشان می شود. در مورد این آیه محمد جریر طبری در

تفسیر خویش (جامع البیان) حدیثی را بدین مضمون نقل کرده است : خواری ایشان در دنیا

به هنگامی ظهور مهدی است ، که قسطنطنیه را فتح و ایشان را به قتل می رساند و این

سرافکنندگی ایشان در دنیا است .

ج- هر چه در آسمانها و زمین است خواسته و ناخواسته تسلیم فرمان او می شوند . در مورد این آیه کریمه خواجه کلان قند ورزوی حنفی در ((ینابیع الموده)) از قول رفاعه بن موسی می گوید : امام صادق علیه السلام فرمود : هنگامی که حضرت قائم ((مهدی موعود ((ظهور کند قطعه زمینی نمی ماند مگر آنکه بانگ شهادت توحید و نبوت پیامبر در آن بلند شود (منظور تسلیم همگان به فرمان و دین الهی است) .

این چند حدیث از منابع اهل سنت شمرده شد اینک نمونه هایی را از ناحیه مفسران و راویان تشیع ذکر می کنیم . اگر چه تعداد آیات ذیربط را علامه بحرانی در کتاب ((المحججه فی منزل فی القاء الحججه)) بیش از ۱۲۰ آیه ذکر نموده است . ولی به چند نمونه از منابع شیعه اشاره می نمائیم .

الف (قل جاء الحق و زهق الباطل . بگو حق آمد و باطل نابود شد . امام باقر علیه السلام می فرماید : ((هنگامی که قائم علیه السلام ظهور کند دولت باطل نابود و بر کنار می شود .))

ب) بدانید که خداوند زمین را بعد از مرگش زنده می کند ما آیات خویش را بر شما بیان داشتیم شاید تعقل نمایید . این عباس می گوید : خداوند زمین را به وسیله قائم آل محمد بعد از مرگش اصلاح می کند پس از آن که از ظلم و جور اهل کشورها پر شده باشد . در آن هنگام به وسیله آن حضرت آیات خود را بر شما روشن می کنیم تا بیاندیشد . و سلام بن مستنیر از امام باقر علیه السلام نقل کرده که ایشان فرمودند : خداوند به قائم زمین را

زنده می گرداند و او به عدل رفتار می کند زمین به دادگری احیا می شود پس از آن که به واسطه ستمها مرده باشد .

ج) پیامبر در خطاب به عمار فرمود: ای عمار خداوند پیمان بسته نهمین فرزند از صلب حسین غایب می شود و آن گفته خداست .

- برای او غیبتی است طولانی ، که گروهی ایمان خود را از دست داده و جماعتی ثابت قدم می مانند آنگاه او در آخر الزمان خارج شده زمین را از عدل و داد اکنده می گرداند برای تاویل کلام خدا می جنگید آنچه آنچنان که من بر ((تنزیل)) آن جنگیدم . ای عمار او همان من و شبهترین مردم به من است .

- حال که با استناد به آیات متقن الهی منزلی از راه پیمودیم و اصالت مهدویت را به درستی نظاره گر شدیم در ادامه بحث به احادیث فریقین نظر حقیقت جوی خویش را معطوف می داریم .

حضرت مهدی در بیان عترت :

- در بعد روایات و احادیث وارده در این باب از طریق شیعه و سنی بیش از شش هزار حدیث وارد شده است . ابتدا روایات شیعه را به خاطر تقدم و اتمام آنها به جمع آوری احادیث از صدر اسلام درباره حضرت حجت و شعله اشتیاق ایشان به ساحت امام و غیبت و انتظار آن حضرت که در وجودشان زبانه می کشید ذکر می کنیم .

- پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : تا مردی از فرزندان امام حسین حکومت مسلمین را به دست نگیرد دنیا تمام شدنی نیست .
- پیامبر : فاطمه! بخدا سوگند مهدی حتماً آمدنی است و از فرزندان توست .
- پیامبر عظیم الشان اسلام فرمود : سوگند به معبود یگانه مهدی از ماست و عیسی پشت سر او نماز می گزارد .
- امام علی السلام : مهدی آن شخصیتی است که عدالت را در همه اقطار عالم گسترش می دهد .
- امام حسن علیه السلام : پروردگار عمر آن حضرت را طولانی قرار داده است .
- امام حسین علیه السلام : آن قدر غیبت امام قائم طولانی می شود که پاره ای از مردم تردید نموده و گروهی پایدار و منتظر ظهور او می ماند .
- امام صادق علیه السلام : امر امام غایب از خورشید هم آشکار تر است .
- در کلام آخر بیان تفصیل قطب عالم امکان رسول ختمی مرتبت را در پرتو حکومت جهانی مهدی موعود و نشانه های ظهور آن بزرگ مصلح الهی یاد آور می شویم .
- پیامبر فرمود : ((روزی فرا می رسد که فقط شهوترانی و تمایل به هوسبازی حکومت می کند ، دین فروشی برای کسب مال رواج یافته ، امرای ستمکار و وزرای بی بند بار و امنای خیانت پیشه ، مقدرات مردم را به دست می گیرند ، کارهای نیک محکوم ، منکرات ، شایسته جلوه می کنند ، دروغگویان وجیه المه شده و راستگویان به کناری

می روند، حکومت به دست زنان، و کودکان واعظ مردم می گردند، زکات در آمد ستم پیشگان شده، اموال مسلمین تاراج چپاولگران می گردد، مردم بی سرمایه بی مقدار گشته، تجارب رو به کساد رفته و معاملات راکد می شود، زمامدارن دنیا مردمانی خود خواه و خودرای خواهد شد، از شرق و غرب عالم مسلمانها تحت فشار قرار گرفته، خردسالان را ترحم و بزرگسالان را پاس و احترام ندارند، روزی فرا می رسد که مردان و زنان به جنسهای خود متمایل می شوند، مردان به قیافه های زنان در آمده و زنها نیز ظاهری مردانه می یابند، ربا خواری سرسام آور شده، پیشروی کار در سایه رشو خودنمایی می کند، مردانی در دین تفقه می کنند نه به خاطر خدا اغنیا به حج می روند فقط برای گردش و تسکین اعصاب و بازماندگان برای تجارب و فقرا برای ریا و خود نمایی ...)) .

حضرت مهدی در احادیث اهل سنت:

در کتب احادیث و تفاسیر اهل سنت بیش از ۱۴۴ تن از دانشمندان و اعلام عامه در مورد انقلاب مهدی روایاتی را از پیامبر اگر صلی الله علیه و آله نقل کرده اند . همچنین در کتب دیگر اهل تسنن به احادیث مربوط به طول عمر، غیبت، دولت و بقا و .. آن حضرت بر می خوریم پس اصلت مهدویت در اسلام، میان عامه و خاصه به حدی است که امکان هیچ تردید و شبه ای نیست .

- پیامبر: در آخر زمان خلیفه ای خواهد آمد که مال را بین همه تقسیم می کند

- پیامبر: خدا به قدرت علی دین اسلام را گسترده ساخت و با شهادت او رو به شکست خواهد رفت و در پایان کار به وسیله مهدی شکستها اصلاح می شود.
- قال رسول الله: کسی که ظهور و قیام مهدی را انکار کند به آنچه که محمد خاتم آورده است کفر ورزیده است.
- عن النبی: حتی اگر یک روز از عمر دنیا باقی بماند خدای متعال آن را طولانی می گرداند تا مردی از خاندان من برانگیخته شود.
- قال رسول الله: قیامت برپا نمی شود تا اینکه زمین از ظلم و دشمنی پر شود در این هنگام فردی از خاندان من قیام می کند و آن را از عدل و داد آکنده می گرداند. با توجه به این احادیث که همه را اهل سنت در کتابها و مجموعه های روایی خود ذکر کرده اند و چه بسا احادیث درباره حضرت مهدی را ((صحیح)) و ((حسن)) دانسته اند.
- و در پایان به قول استاد مغنیه در کتاب (المهدی المنتظر و العقل) در رد خرافه بودن بودن عقیده مهدویت در اسلام توجه و اکتفا می کنیم. ایشان پس از ذکر حدیثی از صحاح سته اهل تسنن، به نوشته امام ناوی در ((کنوز الحقایق)) از پیامبر اکرم درباره مهدی و بشارت آن حضرت به فاطمه (بشارت باد تو را ای فاطمه، که مهدی از نسل توست) توجه نموده می افزاید: ((این مهدی است که مناوی در متاب خویش و ائمه حدیثی اهل سنت در صحاح خویش و گروه زیادی از نویسندگان ایشان در کتب خود

همپای شیعه، از او یاد کرده اند. پس اگر مهدی خرافه و اسطوره است، نخستین و آخرین عامل این خرافه رسول خداست. حاشا که خدا و رسول را نادانان چنین جسارتی کنند. پس ((مهدویت)) ساخته و پرداخته شیعه، نفوذ اساطیری افسانه های ایرانیان باستان در عقاید مذهبی نیست، اسطوره سازی و خیالبافی نیست، برخلاف نظریه ((کارگلی یوت)) محقق غربی، ((مهدویت بر اساس احتلاف و آشفتگی جهان اسلام و منشاء یافته از منجی یهود و مسیحیت نیست)).

پس در می یابیم، مهدویت اصالت باوری است، که مرادف اعتقاد به اسلام و قران و نبوت، و جهان غیب و برهان حکمت و عدالت الهی در نوید بزرگ خیر و صلاح انجام جهان بدست مصلح کل است. پیامد امامت، استمرار حرکت اصلاحگرانه پیامبران عظام الهی است و تکمیل کننده آرمان مقدس و اهداف متعالی رسولان حق است امید محرومان تاریخ و پیوند آمل مستضعفین دیروز با فجر پیروز و صبح صادق فرد است. بلکه فراتر از همه، ریشه در فطرت های پاک و ضمیرهای بی آرایش صاحب دلان و یقین دارندگان به جهان نهان. ابرار پاکان دارد. آری! او، آفتاب ظهور، ظهور پیروز، پیروزی حق و عدل، عدل جهان شمول، جهان مظلومان، مظلومان پیروز، وارثان زمین است ((مهدی فاطمه است)). انقلابش وعده محتوم دادگر کل هستی است، پس دل قوی دار ای دوست. که او می آید و شب هجران با صبح وصال یار پایان می پذیرد.

منتخب تعدادی از سؤال در مورد امام زمان (عج)

۱- چرا امام زمان (عج) از فرزندان امام حسین (ع) است، نه امام حسن (ع) ؟
با استفاده از روایات اسلامی قطعی و مسلم است که امام زمان (عج) از فرزندان امام حسین (ع) است . چنانچه حدیثی از پیغمبر اکرم (ص) روایت می کند که فرمود: ((اگر از دنیا پیش از یک روز هم باقی نمانده باشد خدا آن روز را طولانی گرداند تا مردی از اولاد مرا ، که همان من است برانگیزد ، سلمان عرض کرد : یا رسول الله از کدام فرزندان است که وجود می آید؟ پیغمبر (ص) دست مبارکش را بر حسین زده فرمود: از این رو نیز ابوائل گوئد : حضرت علی (ع) به فرزندش حسین (ع) نگاه کرد و فرمود: این پسر من آقا و سید است چنانچه خدا او را را آقا و سید نامید ! و از پشت او مردی همانام پیغمبر (ص) و شبیه آن حضرت در خلقت و اخلاق بیرون آید که در وقت غفلت مردم ، و ضایع شدن حق و ظهور ظلم و ستم ، خروج کند . به خدا سوگند ، اگر خروج نکند (و شمشیر به دست نگیرد) گردنش را می زنند . از خروجش ساکنان آسمان خوشنود شوند و زمین را از عدل و داد پر کند چنانچه از ظلم و ستم پر شده باشد)) .
روایات اندکی نیز وجود دارد که امام زمان (عج) را از فرزندان امام حسن مجتبی معرفی نموده اند. مثلاً در همین روایت امیر المومنین (ع) جای حسین ، حسن آورده شده است .
اما بعید نیست که احادیث حاکی از اینکه مهدی از اولاد امام حسن (ع) است ساختگی باشد .

۲- مصحف فاطمه (س) چیست؟ و آیا هم اکنون در دست امام زمان (عج) است؟
وقتی که خداوند متعال پیغمبرش (ص) را قبض روح نمود فاطمه (س) چنان از وفات آن حضرت اندوهگین شد که کسی جز خدا مقدرارش را نداند. از این رو خداوند فرشته ای را بر وی فرستاد تا او را دلداری داده و با او سخن بگوید: فاطمه (س) این جریان را به امیر المومنین (ع) گزارش داد. علی (ع) فرمود: هرگاه آمدن فرشته را احساس کردی و صدایش را شنیدی به من بگو. پس فاطمه (س) به امیر المومنین (ع) خبر داد و آن حضرت هر چه می شنید می نوشت، تا آنکه از آن سخنان مصحفی ساخت، ولی در آن مصحف و چیزی از حلال و حرام است بلکه در آن علم به پیشامدهای آینده است.

امام صادق (ع) در این روایت چگونگی پدید آمدن این مصحف شریف را توضیح داده و در روایتی دیگر به یار وفادار و با صفای خود ابو بصیر می فرماید: ((همانا مصحف فاطمه (س) نزد ماست و مردم چه می دانند که مصحف فاطمه (س) چیست؟ حضرت فرمود: ((مصحفی است سه برابر قرانی که در دست دارید به خدا سوگند حتی یک حرف قران هم در آن نیست)) یعنی مطالبی که شما از ظاهر قران و تفسیر آن می فهمید در مصحف فاطمه (س) نیست ولی از نظر تاویل و معنای باطنی قران که ما هل بیت آن را می فهمیم مصحف تفصیل قران است.

بعد از شناخت اجمالی از مصحف فاطمه (س) در پاسخ به سؤال مذکور گوئیم: آری، طبق روایاتی که به دست ما رسیده معلوم می شود این مصحف شریف دست به دست از امامی به امام دیگر منتقل گشته، تا به دست امام زمان (عج) رسیده است.

حضرت رضا (ع) می فرماید: ((امام نشانه هایی دارد دانشمندترین مردم است. در داوری و پرهیزکاری، بردباری، شجاعت، عبادت و سخاوت، سرآمد روزگار است. و مصحف حضرت فاطمه (س) نیز در دست او می باشد)).

۳- حضرت مهدی (عج) کی خواهد آمد؟ و اصولاً آیا تعیین سال، ماه و روز

ظهور حضرتش ممکن است؟

ظهور امام زمان (عج) و طلوع فجر آفتاب امامت وقت و ساعتی دارد که بنا بر روایات نقل شده همانند ساعت برقراری قیامت است یعنی کسی به جز خداوند متعال از ظاهر شدن این آفتاب عدل گستر اطلاع ندارد.

مهم از امام صادق (ع) پرسید: فدایت شوم ظهور قائم آل محمد (عج) و تشکیل دولت حق که در انتظارش هستید طول کشید، پس در چه وقت واقع می شود؟

حضرت فرمود:

((تعیین کنندگان وقت ظهور دروغ می گویند تعجیل کنندگان هلاک می گردند و تسلیم شوندگان نجات می یابند و به سوی ما بازگشت می کنند)).

و خود امام غایب (عج) می فرماید: ((و اما ظهور فرج و پس بسته به اراده خدای متعال است، و کسانی که ((وقتی)) برای ظهور تعیین کنند دروغگو هستند)).
بنابراین زمان ظهور حضرت حجت (عج) را هیچ کس و حتی پیامبر اکرم (ص) نیز نمی ماند و هر کس وقتی را برای ظهور معین نماید دروغگو است. و معلوم است که این مسئله فرق می کند با اینکه در برخی روایات زمانی عمومی، چون روز جمعه، روز عاشورا و مانند آن ذکر شده است.

۴- امام زمان (عج) از کجا ظهور می کند؟

وقتی که اوضاع عمومی مساعد شد و افکار مردم جهان برای پذیرش حکومت حق و عدالت آماده گشت، نوبت انقلاب مهدی موعود فرا می رسد، و خداوند به آن حضرت اذن و اجازه نهضت می دهد. در این زمان است که امام مهدی (عج) در مکه ظاهر می شود و انقلاب بزرگ انقلاب جهانی خود را آغاز می کند.
چنانچه مفضل از حضرت صادق (ع) پرسید: ای آقای من حضرت مهدی (ع) از کجا و چگونه ظهور می کند؟ حضرت فرمود: ((ای مفضل! او به تنهایی ظهور می کند و به تنهایی کنار خانه کعبه می آید و به تنهایی شب را در آنجا می گذراند)).

و امام باقر (ع) فرموده است: ((هنگامی که قائم (عج) از ((مکه)) خروج کند منادی او ندا در می دهد که: هلا، هیچ کس غذا و آشامیدنی بر ندارد و او با خود سنگ موسی بن

عمران را به همراه می برد ، که آن بارشتری است . پس در هیچ منزلی فرود نمی آید ،
مگر اینکه چشمه ها از آن جاری می گردد)) .

لذا از امور قطعی و مسلم زمان ظهور حضرت مهدی (عج) ، این است که آن جناب از

مکه خروج می کند .

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com

منابع و مأخذ :

۱- غیبت و ظهور و امامت

مؤلف : واحد تحقیقات مسجد جمکران قم

۲- حکومت در عصر غیبت

مؤلف : دکتر احمد افتخاری

۳- یکصد پرسش و پاسخ پیرامون امام زمان (عج)

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com